

СТАНОВИЩЕ

за конкурса за доцент

във Варненския свободен университет „Черноризец Храбър”
на гл. ас. д-р КАЛОЯН КИРИЛОВ СМИЛКОВ

Кандидатът за доцент Калоян Смилков е главен асистент в катедра „Международна икономика и политика” във факултета по „Международна икономика и администрация” на Варненския свободен университет.

Представените за конкурса документи отговарят на критериите за получаване на академичната длъжност «доцент».

За конкурса са представени достатъчно количество научни трудове – 1 монография, 14 научни статии, подготвени самостоятелно, от които една на английски език. Добавени са осем доклада на научни конференции и две он-лайн публикации.

Монографията на К.Смилков «Властта и човекът» е издадена през 2011 г. в обем от 117 страници. Тя е посветена на изследване на властовия опит. Авторът работи в една по-рядко срещана в научните среди в България сфера – политическата антропология. Затова той започва изследването си с очертаване на спецификата на това знание. Политическата антропология се ражда в лоното на културната антропология, присъства в социалната антропология, история, география, обичайно право и сравнително право. Но тя държи на принципа, че политически елемент присъства във всеки човешки феномен и това изпълва човешкото битие с властови елементи. От тук започва изследването на човекът и властта. К. Смилков разкрива и

обосновава различията между политическата антропология и близките до нея етно-социология, социология на политиката, правото и религията, както и географията, фолклористиката, етнографията и етнологията.

В изследването си на властовия опит авторът привежда гледните точки на най-значимите автори от историята и съвременността, свързани с различни научни школи – класици, еволюционисти, скептици, функционалисти, структуралисти, реконструктори.

Властовият опит е нерелективен и авторът го доказва с позициите на З.Фройд, Емил Дюркем, Макс Вебер, Клод Леви-Строс, Ролан Барт и Мишел Фуко. Впечатление прави свободното движение на автора в множеството теоретични постановки и понятия, които той използва. Те са специфични за антропологията и семиотиката и той умело ги включва в политическата антропология. Например, властовите денотации и конотации, които съдържат знаци, отчетени през чистата политическа рефлексия.

К.Смилков посвещава част от монографията си и други научни статии на проблема за властовите конфликти и консенсуси. Конфликтите в човешкото пространство са в реда на културата, а този ред е политически. Той се гарантира от режима на властта в дадена култура. Според автора властовият опит е невидим спрямо тези върху които се упражнява и ако стане видим, то той става нестабилен и е в криза.

В частта за декласификацията на политическите форми К.Смилков очертава разликите в методологията на политическата наука и на политическата антропология, която се състои в това, че политическата антропология разглежда обществото като система от

проявите на властовите инстинкти и съответстващите им конфликти. Политическите науки възприемат политическата антропология като техен съвременен коректив. Ако политическата наука се занимава предимно с държавата, то антрополозите откриват общества с политически ред, но без държава. Това са общността, семейството, институциите с религиозен характер, ритуали, професионални организации и йерархии.

В завършващата част на монографията си авторът поставя въпросите за новата постмодерна ситуация в съвременния свят, едно от чиито измерения е глобализацията. Различни ли са тези общества от гледна точка на властовия им опит, дали това е преходно състояние и следва ли завръщане към нехедонистичното минало? Преведени са различни мнения за символната и икономическата игра в постмодерното общество. В тази част авторът се доближава до практически изводи, докато в останалата част на работата си той има предимно философски поглед. Според него днес постмодерните електорати нямат причина да споделят ценностите на модерния политически процес, защото те не разпознават своите герои в политиците. Конфликтите са станали много интензивни, новите информационни технологии са поставили в центъра на вниманието не професионалните политици, а кинозвездите и шоумените. Виртуалната публичност предизвиква залеза на модерната политика.

В монографията на гл.ас. К.Смилков могат да се посочат редица научни приноси, които са свързани преди всичко с особеностите на методите на семиотиката, чиито подходи той използва. На базата на политическата антропология и семиотиката той разширява разбирането за политическото само в рамките на държавата като включва в него и

други общности от по-нисък ранг. Също така авторът изяснява предмета, метода и проблемите на политическата антропология като нова научна област. За пръв път се дефинира понятието „политически опит” в рамките на политическата антропология.

Към работата могат да се отправят и някои критични бележки. Тя страда от прекалено много използвани автори и цитати, сред които мнението на автора често остава завоалирано или неизяснено. Може да се спори и по редица постановки, които се отнасят до различни понятия и разбирания в политическата наука и в политическата антропология. Заедно с това естествено е да се водят научни спорове и да се отстояват различни теоретични виждания.

Преподавателската работа гл.ас. д-р К. Смилков включва курсове по дисциплините Политически институции и организации, Политически конфликти, Политическа антропология, Политическа география, История на политическите идеи. За тези курсове той е разработил самостоятелни учебни програми. Това са неговите курсове във ВСУ, катедра „Международна икономика и политика”, за които той получава добри отзиви от декана на факултета по „Международна икономика и администрация”. Паралелно с тези курсове К.Смилков чете лекции и в филиала на ВСУ в Смолян.

Като цяло работата на д-р Калоян Смилков в научно-изследователската и преподавателска област отговаря на изискванията за заемане на длъжността „доцент”. Като давам положително становище препоръчвам гл.ас. д-р К. Смилков да получи длъжността „доцент” по конкурса във ВСУ в професионалното направление по политология.

07.11.2011 г.

Доц. д-р Мария Пиргова